

MEMÒRIA SOBRE L'ADQUISICIÓ DE LES PINTURES FIGURA, 1955, I MOTIU CENTRAL, 1961, DE JOSEP HURTUNA

El senyor Lluís Ventós Omedes, ha ofert al Departament de Cultura les obres següents:

Objecte: Pintura
Títol: *Figura*
Autor: Josep Hurtuna
Datació: 1955
Tècnica: Oli sobre tela
Mesures: 91,5 x 64,5 cm

Objecte: Pintura
Títol: *Motiu central*
Autor: Josep Hurtuna
Datació: 1961
Tècnica: Oli sobre tela
Mesures: 113 x 162 cm

Historia i context de les obres

Figura i *Motiu central* són dues pintures de Josep Hurtuna, realitzades amb la tècnica de l'oli sobre tela, que il·lustren dues etapes diferenciades dins la seva trajectòria artística.

Josep Hurtuna i Giralt (Barcelona, 1913 – 1978), fill d'un enginyer, inicià estudis de batxillerat, comerç i tècnica industrial que no arribà a completar. La seva veritable vocació el conduí a formar-se com a dibuixant a l'Escola Superior de Belles Arts i com a gravador a l'Institut de les Arts del Llibre.

El 1935 viatjà a París, on entrà en contacte directe amb l'avantguarda internacional. Poc després s'instal·là a Sant Just Desvern amb la seva futura esposa, fins a l'esclat de la Guerra Civil, durant la qual treballà en el disseny de fortificacions al front d'Aragó. Després del conflicte, el 1940, s'establí definitivament a Barcelona.

Entre 1944 i 1950 exposà repetidament a les Galeries Syra i participà en el Primer Saló d'Octubre (1948). Aquest període inicial s'identifica amb una etapa de recerca i consolidació del seu llenguatge plàstic. La dècada de 1950 fou la més prolífica: a més d'exposar regularment a Barcelona, expandí la seva trajectòria internacional amb mostres a Itàlia, els Estats Units i

l'Argentina; participà al III i V Saló d'Octubre, a la I Biennal Hispanoamericana i a la Biennal de Venècia.

Entre 1953 i 1957 assolí el reconeixement internacional definitiu: celebrà la seva primera exposició individual a la Sala Vayreda, participà a la Biennal de São Paulo i a la III Biennal Hispanoamericana, obtingué diversos premis i la seva obra ingressà en col·leccions destacades, com la del Kunstmuseum de Berna.

El 1959 exposà novament a la Sala Vayreda, en una mostra que marcà la seva transició de les tradicions postimpressionistes cap a l'informalisme. Durant tota la dècada de 1960 explorà l'abstracció gestual, allunyant-se dels cànons dominants però consolidant un llenguatge propi. Tot i les reticències d'alguns sectors de la crítica, rebé importants reconeixements, com el premi del Concurs Internacional de Dibuix Joan Miró (1964), i participà en exposicions arreu d'Europa i dels Estats Units.

Hurtuna fou un dels protagonistes de la represa de la modernitat en la postguerra, reivindicant i actualitzant l'herència de les primeres avantguardes. Daniel Giralt-Miracle el definí com a postcubista, situant-lo en un corrent proper al de Ramon Rogent o Manuel Capdevila, artistes que practicaren una avantguarda moderada, respectuosa amb els pioners del cubisme i del fauvisme, però que s'ha d'entendre com una tasca de reconstrucció després de la ruptura provocada per la Guerra Civil i el franquisme. En aquest context, Hurtuna redescobreix Matisse i el seu sensualisme, així com la dimensió ornamental i l'arabesc, establint, alhora, un paral·lelisme possible amb figures com Max Beckmann.

L'obra *Figura*, datada als anys cinquanta, e manera clara el postcubisme d'Hurtuna. Entre les dècades de 1940 i 1950, l'artista evoluciona des d'una figuració inicialment propera al realisme cap a una pintura més lliure, en la qual la representació es desvincula progressivament de la rigidesa naturalista. En aquesta peça, el tractament cromàtic es resol en la tensió entre tonalitats càlides i fredes, combinades amb equilibri i intensitat, fet que confereix a l'obra una expressivitat particular i la situa com a testimoni destacat del seu període figuratiu.

Per la seva banda, *Motiu central* reflecteix la plenitud de l'artista en el marc de l'abstracció informalista dels anys seixanta. Amb una pinzellada enèrgica i línies de força allargades, l'obra manifesta un gest pictòric decidit, de dimensions i presència imponents. Hurtuna s'allunya de la monocromia i del dramatisme propis de l'informalisme català, optant per una paleta vibrant i sensual que l'apropa a sensibilitats més nord-americanes que no pas europees. En lloc del pathos existencialista, aposta per una pintura vitalista, que recupera l'atreviment i l'optimisme de les primeres avantguardes. Els traços negres s'entrellacen amb vermells i grocs, generant una composició rítmica, gairebé musical, que sintetitza la maduresa i l'essència del seu llenguatge plàstic.

Hurtuna perseverà en l'informalisme fins al final de la seva carrera, tot combinant-lo amb un retorn progressiu al gravat en els darrers anys. El 1973 patí una greu pèrdua de visió que el forçà a abandonar la pràctica artística fins a la seva mort el 1978.

Atès l'interès de les obres, es creu convenient adquirir-les per tal que passin a formar part del fons patrimonial de la Generalitat de Catalunya. L'adquisició compta amb l'informe favorable de la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de Catalunya, així com el seu preu, que es pot considerar del tot raonable.